

Секція 7. Загальна педагогіка

Моргай Л. А.

доктор філософії,

доцент кафедри

соціальної педагогіки та соціальної роботи

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань, Черкаська область, Україна

ПЛАН СОЦІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ

Соціальної діяльності відбувається на всіх рівнях управління народного господарства, однак основні соціальні умови життєдіяльності членів суспільства формуються на рівні підприємств [1].

Щодо плану соціального розвитку колективу підприємства, то він являє собою науково обґрунтовану і матеріально забезпечену систему заходів, направлених на всебічний та гармонійний розвиток всіх членів колективу на основі зміни умов праці та життя, найбільш повного задоволення матеріальних та духовних потреб кожного члену колективу.

План соціальної діяльності тісно пов'язаний з іншими розділами плану підприємства, оскільки згрупований колектив односторонців і є запорукою виконання планових показників виробництва та реалізації продукції.

Розробку плану соціального розвитку колективу підприємства починають з аналізу стану та динаміки розвитку соціальних показників, а саме: аналіз показників соціального розвитку, виявлення тенденцій їх зміни, динаміки за попередній період; тенденцій у технічному і організаційному розвитку виробництва; динаміка зміни умов праці та охорони здоров'я працівників підприємства; виконання (невиконання) заходів щодо вдосконалення форм оплати праці, покращення житлових та побутових умов працівників підприємства [1].

План соціальної діяльності колективу підприємства складається з таких розділів:

1. Вдосконалення соціальної демографічної структури трудового колективу.

2. Покращення умов праці та охорона здоров'я працівників.

3. Вдосконалення форм оплати праці, поліпшення житлово-побутових та соціально-культурних умов працівників.

4. Підвищення трудової та соціальної активності працівників.

5. Вдосконалення соціальної демографічної структури трудового колективу.

Планування зміни соціальної демографічної структури трудового колективу підприємства базується, перш за все, на плануванні праці та персоналу, що є основою для розробки соціальної політики підприємства.

Щодо покращення умов праці та охорони здоров'я працівників.

Цей розділ плану соціального розвитку трудового колективу підприємства присвячений заходом по вдосконаленню мікросередовища підприємства, які безпосередньо впливають на здоров'я, працездатність, тривалість життя працюючого, його настроїв, психологічний клімат в колективі.

Значна увага приділяється дослідженню безпеки виробничого процесу, причин виникнення виробничого травматизму та його запобіганню. Травматизм в практичних умовах обумовлений значною кількістю причин, які в загальному вигляді можна представити як причина, що залежить від надійності техніки та надійності людини» [2].

Соціальний фактор – особисті якості працюючих значною мірою є вирішальний. У плані соціальної діяльності формування безпечних умов праці є вирішальним фактором, що безпосередньо впливає на збереження працюючих та підвищення ефективності виробництва. Поліпшення умов праці та побуту працюючого, створює основу соціальної стабільності на підприємстві зацікавленості в кінцевих результатах діяльності підприємства в нових умовах господарювання [2].

При розробці цього розділу плану, звертають увагу на: покращення соціально-гігієнічних, санітарно-побутових, психофізіологічних

умов праці на робочих місцях; доведення рівня освітленості до рівня санітарних стандартів та норм; оптимізація фізіологічних та психологічних факторів праці (тобто, встановлення оптимальних режимів праці та відпочинку); - створення нормальних умов регламентованого відпочинку; - зниження виробничого травматизму; поліпшення медичного обслуговування працюючих тощо.

Основними показниками по цього розділу плану соціального розвитку трудового колективу є: чисельність працюючих та загальні умови їх праці; показники технічних умов праці; показники санітарно-гігієнічних умов праці; кількість випадків захворювання працівників; рівень травматизму та професійних захворювань; показники, які характеризують матеріально-технічну базу пунктів медичного обслуговування; витрати підприємства на поліпшення умов праці і охорони здоров'я працюючих.

У цьому розділі наведені основні заходи, щодо покращення умов праці та охорони здоров'я працюючих, зменшення травматизму на виробництві, що у свою чергу, поліпшує соціально-психологічний клімат у трудовому колективі підприємства.

Вдосконалення форм оплати праці поліпшення житлово-побутових та соціально-культурних умов працівників.

Основою цього розділу плану соціальної діяльності підприємства є розробка заходів по збільшенню рівня заробітної плати працівників та встановлення пропорцій в рівнях заробітної плати для різних категорій робітників, та у рівнях оплати праці всередині кожної категорії робітників у залежності від складності та кінцевих результатів праці.

Поліпшення житлових та побутових умов відбувається на основі вивчення потреби колективу в житлі та можливостей їх задоволення шляхом власного будівництва (за рахунок коштів підприємства), розширення кооперативного та індивідуального будівництва.

Розвиток матеріальної бази соціальної сфери підприємства дозволяє передбачати будівництво культурних закладів, спортивних баз та баз відпочинку.

Під час планування цього розділу плану соціального розвитку підприємства використовують наступні показники: середня заробітна плата по категоріях працюючих; розмір фонду стимулювання праці працівників підприємства; середня забезпеченість працівників житловою площею; чисельність працівників, які проживають в гуртожитках, наймають квартиру, мають власну житлову площу; чисельність працюючих, які потребують покращення житлових умов; кількість місць в дошкільних закладах, які належать підприємству; забезпеченість дітей працівників дитячими дошкільними закладами; забезпеченість працюючих путівками в санаторії, в профілакторії та будинки відпочинку тощо [3].

У цьому розділі плану відображають скільки житлової площі буде введено в дію за рахунок підприємства, скільки буде введено в дію дошкільних закладів, медичних закладів, баз відпочинку, яким чином буде покращено транспортне, побутове обслуговування працюючих.

Розроблені заходи у цьому розділі дозволяють створити умови для повного відтворення сил і здоров'я працівників підприємства та покращити житлово-побутові умови їх проживання.

Підвищення трудової та соціальної активності працівників.

Головним завданням цього розділу є визначення напрямків удосконалення виховної роботи в трудовому колективі підприємства, та створення умов для підвищення трудової та соціальної активності працівників та їх ролі в управлінні виробництвом, його демократизації відповідно до нових умов господарювання. Слід відмітити, що об'єктом планування в даному розділі виступають соціальні процеси, які не підлягають прямому регулюванню, тому слід обережно підходити до кількісної оцінки запланованих заходів та до системи показників, що їх характеризують.

Під час планування використовують такі показники: кількість працівників, які приймають участь у виробничих нарадах, громадських організаціях; кількість працівників, які мають постійні доручення по виконанню громадських обов'язків; кількість працівників, які беруть участь в спортивних секціях; кількість працюючих, які приймають участь в гуртках художньої самодіяльності; залучення працівників до громадського життя колективу.

Результати реалізації запланованих заходів багато в чому будуть залежати від умов трудової діяльності, відпочинку членів колективу, а також від кінцевих результатів виконання виробничої програми підприємства.

Деякі питання соціального розвитку колективу підприємства неможливо вирішити в рамках одного окремо взятого підприємства або трудового колективу [3].

Тому план соціальної діяльності підприємства необхідно погоджувати з територіальними планами розвитку міста та регіону.

Отож, до таких питань можна віднести: плінність кадрів, забезпечення підприємства кадрами відповідного рівня освіти, професійної підготовки, участь працівників підприємства у виборній компанії, у роботі виборних органів регіонального управління та місцевого самоврядування, інших заходах соціально-політичного змісту, що відбуваються на певній території.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абашина О. В. Аналіз основних складових чинників впливу на соціальну ринкову економіку країни. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npkntu_e_2013_23_20.pdf.

2. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.

3. Черкавська Т. М. Людський фактор в інноваційному розвитку України. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vznu_eco_2013_2_30.pdf